

Sygn. akt I ACa 189/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2018 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Agnieszka Sołtyka
Sędziowie:	SSA Halina Zarzeczna (spr.) SSA Dariusz Ryszał
Protokolant:	st. sekr. sądowy Karolina Ernest

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2018 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) spółki akcyjnej w W.

przeciwko J. C. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 12 stycznia 2018 roku, sygn. akt I C 1226/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w dniu 6 lutego 2017r. sygnatura akt I Nc 34/17 w części zasądzającej od pozwanej J. C. (1) kwotę 62.937,88 (sześćdziesiąt dwa tysiące dziewięćset trzydzieści siedem złotych i osiemdziesiąt osiem groszy) zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 stycznia 2018r., w pozostałym zakresie nakaz zapłaty wobec tej pozwanej uchyla i powództwo oddala, przy czym pozwana J. C. (1) odpowiada do zasądzonej wyżej kwoty solidarnie z pozwanymi A. C. i T. C., zgodnie z prawomocnym wobec tych pozwanych nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanym w dniu 6 lutego 2017r. przez Sąd Okręgowy w Szczecinie , sygnatura akt I Nc 34/17;

2. utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w dniu 6 lutego 2017r. sygnatura akt I Nc 34/17 w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu w części zasądzającej od pozwanej J. C. (1) kwotę 4.576,60 zł (cztery tysiące pięćset siedemdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy), przy czym pozwana J. C. (1) odpowiada do wyżej wskazanej kwoty solidarnie z pozwanymi A. C. i T. C., zgodnie z prawomocnym wobec tych

pozwanych nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanym w dniu 6 lutego 2017r. przez Sąd Okręgowy w Szczecinie , sygnatura akt I Nc 34/17;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej J. C. (1) na rzecz powoda (...) Bank (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 6.006 (sześć tysięcy sześć) złotych tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA H. Zarzeczna SSA A. Sołtyka SSA D. Rystał

Sygn. akt I ACa 189/18

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. pozwem w postępowaniu nakazowym złożonym w dniu 9 stycznia 2017 r. przeciwko A. C., J. C. (1) oraz T. C. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwoty 89.663,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie naliczanymi od kwoty 70.799,11 zł od dnia 31 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty; a także zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych, a także zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda w postępowaniu o nadanie nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności kwoty 60,00 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu klauzulowym.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż zmarły dnia (...) r. J. C. (2), zawarł w dniu 27 listopada 2007 r. z (...) S.A. Oddział w Polsce umowę (...) i nie dokonał spłaty zadłużenia wynikającego z ww. zobowiązania. Podał, iż w wyniku przeprowadzonego postępowania spadkowego, postanowieniem z dnia 11 marca 2013r. Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim stwierdził, iż spadek po nim na podstawie ustawy nabyli: żona J. C. (1), syn A. C., a także syn T. C.. Tym samym pozwani zobowiązani są solidarnie do zapłaty na rzecz powoda wymagalnego zadłużenia wynikającej z zawartej z bankiem umowy (...) w łącznej kwocie 89.663,71 zł. Zaznaczył, iż istnienie wskazanej wierzytelności, jej wysokość oraz terminy płatności odsetek wynikają wprost z załączonego do aktu wyciągu z ksiąg bankowych.

Powód podniósł dodatkowo, iż jako następca prawny poprzedniego wierzyciela, w dniu 29 kwietnia 2015 r. wystosował do pozwanych wezwanie do zapłaty, które pozostało bez jakiegokolwiek odpowiedzi.

W dniu 6 lutego 2017 r. Sąd wydał w niniejszej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał pozwany A. C., T. C. i J. C. (1), aby zapłacili solidarnie na rzecz (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 89.633,71 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 70.799,11 zł od dnia 31 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.738 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu albo wnieśli w tym terminie zarzuty.

W zarzutach od nakazu zapłaty wniesionych w dniu 27 lutego 2017 r. (k. 60 – 61) pozwana J. C. (1) wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych, a nadto o zwolnienie jej w całości od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w niniejszej sprawie. W uzasadnieniu podała, iż powód nie załączył dowodów odebrania przez pozwaną jakiegokolwiek korespondencji, przedłożony wyciąg z ksiąg bankowych w niniejszej sprawie, nie korzysta z mocy dokumentów urzędowych – jest jedynie dokumentem prywatnym.

W zakresie żądania odsetek ustawowych od dnia 19 marca 2013 r., pozwana podała, iż powód nie przedstawił żadnego dowodu na wymagalność roszczenia głównego od dnia 18 marca 2013 r. Podniosła nadto zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia.

Wydany w niniejszej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 6 lutego 2017 r. uprawomocnił się w stosunku do pozwanego A. C. w dniu 24 kwietnia 2017 r., zaś w stosunku do pozwanego T. C. w dniu 22 września 2017 r.

W piśmie procesowym z dnia 21 października 2017 r. (k. 221 – 224) powód (...) Bank (...) S.A. w W. podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko, wnosząc o utrzymanie wydanego w sprawie nakazu zapłaty w mocy w całości, a także zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W piśmie procesowym z dnia 20 listopada 2017 r. (k. 237 – 239) pozwana ponownie wniosła o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu według załączonego spisu obejmującego fakturę nr (...). Podniosła, iż T. C. dokonał spłat na rzecz powoda w łącznej wysokości 17.090,00 zł, jednakże pomimo tego, powód nie przedstawił, jak została rozliczona powyższa kwota, a co więcej – w ogóle nie przedstawił dowodów powyższych wpłat, nie wykazał wysokości zadłużenia, daty wymagalności, jak również w ogóle nie załączył dokumentacji pozwalającej na dokonanie weryfikacji informacji zawartych w wyciągu z ksiąg bankowych. Wskazała, iż wbrew twierdzeniom strony powodowej, w żadnym z przedstawionych przez nią pism nie zobowiązała się do spłaty jakiegokolwiek zadłużenia na rzecz Banku, jak również nie zrzekła się zarzutu przedawnienia.

W piśmie procesowym z dnia 6 grudnia 2017 r. (k. 268 – 270) powód cofnął pozew o kwotę 1.500,00 zł wpłaconą na poczet roszczenia po wniesieniu pozwu, podtrzymując jednocześnie powództwo w pozostałym zakresie, tj. w zakresie żądania kwoty 69.299,11 zł tytułem niespłaconego kredytu, kwoty 18.864,60 zł tytułem należnych odsetek. Wniósł nadto o zasądzenie od kwoty 69.299,11 zł od dnia 31 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie. W uzasadnieniu podał, iż saldo zadłużenia kredytobiorcy na dzień 20 kwietnia 2010 r. wynosiło 115.582,53 zł. Powód wyjaśnił, iż wszelkie wpłaty w łącznej kwocie 17.090,00 zł dokonane w okresie od dnia 9 lipca 2015 r. do dnia 1 lutego 2017 r. – zostały zaksięgowane na poczet kapitału zadłużenia. Podał, iż pismami z dnia 29 kwietnia 2015 r. wzywał pozwanych do zapłaty kwoty 86.389,11 zł, a także należnych odsetek za okres 19 marca 2013 r. do dnia 29 kwietnia 2015 r. w wysokości 9.161,67 zł. Późniejsze wpłaty w wysokości 16.090,00 zł ujęte zostały w dniu 30 grudnia 2016 r. w wyciągu z ksiąg banku, gdzie jako kwotę niespłaconego kapitału wskazano 70.799,11 zł, zaś kwotę odsetek – 18.864,60 zł.

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2018 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 6 lutego 2017 roku (sygn. akt I Nc 34/17) w części dotyczącej pozwanej J. C. (1) i oddalił wobec niej powództwo w całości (punkt I) oraz zasądził od powoda (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz pozwanej J. C. (1) kwotę 5.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest następcą prawnym (...) S.A. w W. – banku utworzonego przez (...) S.A. z siedzibą w A., prowadzącą działalność bankową w Polsce poprzez (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce.

W dniu 27 listopada 2007 r. doszło do zawarcia między J. C. (2) a (...) S.A. Spółką Akcyjną Oddział w Polsce z siedzibą w W. umowy (...) nr (...), zgodnie z którą Bank zobowiązał się udostępnić kredytobiorcy środki pieniężne w ramach odnawialnego limitu kredytowego w wysokości określonej przez Bank w odrębnym „potwierdzeniu uruchomienia kredytu firmowego”, na warunkach określonych w umowie oraz „Regulaminie kredytowania przedsiębiorców w (...)” (§ 1). Paragraf 3 umowy stanowił, iż okres kredytowania określony w umowie wynosił 12 miesięcy licząc od daty postawienia kwoty kredytu do dyspozycji kredytobiorcy wskazanej w potwierdzeniu (ust. 1). Kredyt miał się stać w całości wymagalny w następnym dniu po upływie okresu, na jaki został udzielony (ust. 3), z zastrzeżeniem, iż przedłużenie okresu kredytowania wskazanego w ust. 1 odbywa się automatycznie na kolejne okresy 12-miesięczne pod warunkiem należytego wykonywania postanowień umowy przez kredytobiorcę.

Zgodnie z § 4, kredytobiorca zobowiązał się ponieść następujące koszty związane z kredytem: 1) prowizje za udzielenie kredytu, liczoną od udzielonego kredytu, należną z dniem zawarcia umowy, którą Bank miał pobrać nie później niż w dniu uruchomienia kredytu w wysokości 1,5% kwoty kredytu – minimum 400,00 zł; 2) pozostałe prowizje i opłaty, których wysokość i tryb pobrania określała Tabela Opłat i Prowizji dla Małych firm, a także 3) odsetki

od wykorzystanego kredytu – naliczane każdego dnia od wykorzystanej kwoty kredytu w złotych polskich, wg zmiennej stopy procesowej opartej o zmienną stawkę bazową Banku oraz stałą marżę Banku w wysokości 1,25 pp, z zastrzeżeniem ust. 5. W dniu sporządzenia umowy oprocentowanie wynosiło 11,00 % p.a. Dodatkowo, minimalne płatności w wysokości nie mniejszej niż 2,5% kwoty stanowiącej sumę uruchomionej kwoty kredytu oraz odsetek naliczonych za okres wykorzystania kredytu płatne miały być w miesięcznych okresach, licząc od dnia uruchomienia kredytu, z zastrzeżeniem § 6 ust. 2, w terminie przypadającym na 20 dzień począwszy od dnia wystawienia przez Bank wyciągu zawierającego szczegółowe informacje dotyczące kredytu, w tym określający wysokość pozostającej do wykorzystania kwoty kredytu oraz wysokość oraz termin zapłaty naliczonej minimalnej płatności (§ 5).

J. C. (2) w trakcie zawartej w Bankiem umowy, wykorzystywał udzielony mu limit kredytowy od dnia 29 listopada 2007 r. do dnia 30 kwietnia 2010 r. W tym czasie dokonał sukcesywnie częściowych spłat wykorzystanego kapitału wraz z należnymi odsetkami.

Łączne zadłużenie J. C. (2) na dzień 20 kwietnia 2010 r. wynosiło 115.582,53 zł.

W dniu 1 kwietnia 2010 r. pomiędzy J. C. (2) a (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. doszło do zawarcia porozumienia o restrukturyzację zadłużenia wynikającego z umowy linii kredytowej nr (...) z dnia 27 listopada 2007 r.

Zgodnie z § 1 umowy, strony oświadczyły, iż kredytobiorca posiada w Banku zadłużenie z tytułu umowy, które według stanu na dzień 26 marca 2010 r. wynosiło łącznie 119.721,11 zł, w tym 115.582,5 zł tytułem kapitału kredytu, 3.633,58 zł tytułem wymagalnych odsetek, a także kwotę 305,00 zł tytułem naliczonych opłat za czynności związane z informacją bankową o nieruchomości, a także 200,00 zł za naliczone prowizje, opłaty i inne wymienione koszty wynikające z porozumienia (ust. 1). Dodatkowo, kredytobiorca oświadczył, iż uznaje ww. roszczenia banku z tytułu umowy, co do zasady oraz co do wysokości (ust. 2).

Strony ustaliły okres spłaty ostatecznej kwoty restrukturyzacji wraz z odsetkami, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 na 120 miesięcy licząc od dnia wejścia w życie porozumienia (§ 2 ust. 1). Ostateczna kwota restrukturyzacji wraz z naliczonymi odsetkami stawała się w całości wymagalna w następnym dniu po upływie okresu spłaty, jaki został ustalony w porozumieniu (ust. 3).

Stosownie do treści § 3, kredytobiorca zobowiązał się ponieść koszty związane ze spłatą ostatecznej kwoty restrukturyzacji na warunkach określonych w porozumieniu, w tym prowizji i opłat, których wysokość i tryb pobierania określony został w Tabeli Opłat i Prowizji dla Małych Firm, a także odsetki naliczane od ostatecznej kwoty restrukturyzacji, przy czym odsetki naliczane były każdego dnia począwszy od dnia wejścia w życie porozumienia, od ostatecznej kwoty restrukturyzacji według zmiennej stopy procentowej opartej o zmienną stawkę bazową Banku oraz stałą marżę Banku w wysokości 0 p.p. Na dzień zawarcia porozumienia oprocentowane wynosiło 11,75% (ust. 2). Ostateczna Kwota Restrukturyzacji wraz z odsetkami naliczonymi zgodnie z porozumieniem miała zostać spłacona w równych ratach kapitałowo – odsetkowych lub równych ratach odsetkowych w okresie karencji w spłacie kapitału (ust. 5). Począwszy od dnia wejścia w życie porozumienia, raty kapitałowo – odsetkowe lub raty odsetkowe płatne były w miesięcznych okresach każdego 3-go dnia miesiąca, z zastrzeżeniem ust. 7. Dodatkowo, zgodnie z § 8, porozumienie mogło zostać rozwiązane przez Bank bez wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym we wszystkich przypadkach wskazanych w regulaminie, a także w przypadku: a) zagrożenia niewypłacalnością lub otwarciem postępowania naprawczego kredytobiorcy, a także b) nie wywiązywania się przez kredytobiorcę z obowiązków i postanowień porozumienia lub złożenia w porozumieniu przez kredytobiorcę jakiegokolwiek nieprawdziwego oświadczenia lub przekazania Bankowi nieprawdziwych informacji (ust. 1). Oświadczeniu o rozwiązaniu porozumienia dokonane miało być przez Bank na piśmie i wysłane listem poleconym lub pocztą kurierską za zwrotnym poświadczeniem odbioru na adres kredytobiorcy zarejestrowany w Banku (ust. 2).

Uruchomienie kwoty restrukturyzacji w wysokości 117.306,68 zł wynikającej z powyższego tytułu nastąpiło w dniu 30 kwietnia 2010 r.

J. C. (2) zmarł w dniu (...) r. W wyniku przeprowadzonej po nim postępowania spadkowego, postanowieniem z dnia 11 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim, w sprawie o sygn. akt I Ns 1481/12, stwierdził, iż spadek po nim na podstawie ustawy nabyli żona J. C. (1), syn A. C., a także syn T. C. – w udziałach po 1/3 każdy. Powyższe postanowienie uprawomocniło się w dniu 2 kwietnia 2013 r.

W dniu 8 września 2014 r. powód wezwał pozwanych do zapłaty nieuregulowanych należności wynikających z zawartej z J. C. (2) umowy restrukturyzacyjnej.

W piśmie z dnia 15 września 2014 r. pozwany T. C. zwrócił się do (...) Bank (...) S.A. z prośbą o udostępnienie dokumentacji dotyczącej zaciągniętego przez J. C. (2) kredytu w celu zweryfikowania kwoty będącej przedmiotem wezwania do zapłaty, wskazanie wysokości zadłużenia na dzień jego śmierci, tj. (...) r. oraz składników kwoty zadłużenia. Pozwany oświadczył, iż nie uchyla się od odpowiedzialności za zobowiązania wchodzące w skład spadku po ojcu. Wyraził również gotowość do zawarcia porozumienia w sprawie warunków i terminów spłaty.

Pismami z dnia 29 kwietnia 2015 r. powód (...) Bank (...) S.A. wezwał pozwanych T. C. J. C. (1), a także A. C. do zapłaty na jego rzecz kwoty 95.551,08 zł w terminie do dnia 6 maja 2015 r. Wskazał, iż na powyższą należność składa się kwota 86.389,11 zł tytułem niespłaconego kredytu, a także kwota 9.161,97 zł z tytułu niespłaconych odsetek ustawowych od niespłaconego kapitału w wysokości 86.389,11 zł za okres od dnia 19 marca 2013 r. do dnia 29 kwietnia 2015 r.

W odpowiedzi na powyższe, w piśmie procesowym z dnia 13 maja 2015 r. pozwani T. C. oraz J. C. (1) oświadczyli, iż nie uchylają się od spłaty wchodzącego w skład spadku po zmarłym J. C. (2) długu wobec Banku.

Zaznaczyli jednocześnie, iż we wrześniu 2014 r. T. C. zwracał się do Banku z prośbą o ustalenie za porozumieniem stron zasad warunków i terminów spłaty. Podkreślono, iż wniosek ten jest nadal aktualny i wobec niekwestionowanej odpowiedzialności ww. pozwanych, zwrócono się z prośbą o rozważenie możliwości zawarcia w sprawie ugody w przedmiocie spłaty zobowiązania.

Pozwani dodatkowo oświadczyli, iż korespondencja zawierająca wezwanie do zapłaty z dnia 29 kwietnia 2015 r. do T. C. i J. C. (1), z terminem płatności oznaczonym na dzień 6 maja 2015 r., wysłana listem zwykłym, dotarła do adresatów w dniu 12 maja 2015 r.

W piśmie z dnia 9 lipca 2015 r. pozwani T. C. oraz J. C. (1) poinformowali o dokonaniu na rzecz powoda wpłaty kwoty 1.990,00 zł. T. C. zobowiązał się jednocześnie do spłaty na poczet zadłużenia J. C. (2) miesięcznej kwoty nie niższej niż kwota przelana w dniu 9 lipca 2015 r. Nadto wskazano, iż z uwagi na sytuację J. C. (1), która jest na emeryturze, oraz na ciężące na niej zobowiązania, nie ma ona możliwości spłaty zadłużenia ponad kwotę spłacaną przez syna T. C..

T. C., w związku istniejącym wobec (...) Bank (...) S.A. zadłużeniem, dokonał na rzecz Banku w okresie od dnia 9 lipca 2015 r. do dnia 31 stycznia 2017 r., wpłat na łączną kwotę 17.090,00 zł.

W dniu 30 grudnia 2016 r. powodowy Bank wystawił wyciąg z ksiąg bankowych, w których stwierdził, iż od dłużników A. C., J. C. (1), a także T. C. solidarnie przysługuje mu wymagalna wierzytelność w łącznej wysokości 89.633,71 zł, na którą to należność składa się kwota 70.799,11 zł z tytułu niespłaconej należności głównej, a także kwota 18.864,60 zł tytułem odsetek ustawowych naliczonych za okres od dnia 19 marca 2013 r. do 30 grudnia 2016 r.

Powód wskazał dodatkowo, iż od dnia 31 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty przysługują mu dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie, które na dzień wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych wynosiły 7,00%, naliczane od niespłaconego kredytu w kwocie 70.799,11 zł.

Przeciwko A. C., w związku z wydanym w niniejszej sprawie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przed Komornikiem Sądowym przy Sadzie Rejonowym w Stargardzie J. O., w sprawie zapłaty kwoty 69.299,11 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 30 czerwca 2017 r., kwoty 21.270,90 zł tytułem zaległych odsetek liczonych na dzień 29 czerwca 2016 r., kwoty 4.864,00 zł tytułem

zwrotu kosztów postępowania, a także kwoty 1.350,00 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym wg norm przepisanych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo wytoczone w części dotyczącej pozwanej J. C. (1) nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wskazał, że umowa pożyczki zdefiniowana została przez ustawodawcę w treści art. 720 k.c.

Uwzględniając, że wydany w dniu 6 lutego 2017 r. nakaz zapłaty uprawomocnił się w stosunku do dwóch pozwanych A. C. oraz T. C., postępowanie ograniczone zostało wyłącznie do pozwanej J. C. (1) na skutek wniesionych przez nią zarzutów od nakazu zapłaty w dniu 27 lutego 2017 r.

Odnosząc się do podnoszonych przez pozwaną zarzutów, w tym do nie wykazania wartości dochodzonego roszczenia zarówno w zakresie należności głównej, jak i naliczonych odsetek, nie przedłożenia szczegółowego rozliczenia istniejącego względem Banku zadłużenia; a także nie udowodnienia, aby dochodzona przez powoda wierzytelność stała się wymagalna Sąd Okręgowy przywołując dyspozycję art. 6 k.c. wskazał, że konsekwencją nie wykazania przez stronę prawdziwości określonych twierdzeń mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy jest niemożność oparcia na nich sądowego rozstrzygnięcia.

Sąd podkreślił, że spór objęty niniejszym postępowaniem sprowadzał się do kwestii, czy świetle przedstawionej przez powoda argumentacji oraz całokształtu zebranego materiału dowodowego, pozwana winna ponosić odpowiedzialność za zobowiązanie kredytowe zaciągnięte przez J. C. (2) w ramach porozumienia restrukturyzacyjnego, w szczególności w kontekście wypowiedzenia jej warunków oraz postawienia w stan natychmiastowej wymagalności dochodzonej należności.

Uwzględniając ogólną regułę rozkładu ciężaru dowodu Sąd Okręgowy podkreślił, że wykazanie faktu skutecznego wypowiedzenia umowy z dnia 1 kwietnia 2010 r., która stanowiła jedyną podstawą skutecznego dochodzenia przez powoda swoich należności, obciążało stronę powodową. Skoro pozwana w zarzutach od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym podniosła, iż roszczenie nie zostało udowodnione ani co do istnienia ani co do wysokości, jak i nie wykazano jego wymagalności, a powód nie przedstawił żadnych dowodów pozwalających uznać, iż roszczenie stało się wymagalne, zaś w aktach sprawy brak jest załączonego przez powoda dowodu doręczenia oświadczenia, o którym mowa w § 8 ust. 2 umowy o restrukturyzacji, tym samym powód nie dowiódł, iż jego roszczenie w zakresie, w jakim domagał on się zapłaty, kiedykolwiek stało się wymagalne. Nadto Sąd I instancji podkreślił, że wedle § 2 ust. 1 i 3 ostateczna kwota restrukturyzacji wraz z naliczonymi odsetkami staje się w całości wymagalna w następnym dniu po upływie okresu spłaty, jaki został ustalony w porozumieniu - tj. 120 miesięcy.

W ocenie Sądu Okręgowego nie jest więc skutecznym dochodzenie od pozwanej J. C. (1) na obecnym etapie ww. roszczenia. Sąd podkreślił, że uznał za skuteczny podniesiony przez nią zarzut braku wykazania wymagalności. Brak dowodu w postaci rozwiązania przez Bank bez wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym porozumienia o restrukturyzację uniemożliwił prawidłowe ustalenie, czy i jaka należność dochodzona pozwem została postawiona w stan natychmiastowej wymagalności. W dacie wytoczenia powództwa roszczenie powoda nie było wykazane jako wymagalne. Powyższe w ocenie Sądu Okręgowego powodowało, iż bezprzedmiotowym było badanie wysokości dochodzonej należności w zakresie kwoty kapitału, jak również prawidłowości wyliczeń odsetek.

Odnosząc się do podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z dyspozycją 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez osobę uprawnioną, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Biorąc pod uwagę, iż w niniejszej sprawie roszczenie powódki nie jest wymagalne zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwaną nie mógł odnieść właściwego skutku i być skuteczny, zaś jako taki nie został przez

Sąd zbadany. Z tych samych względów Sąd I instancji odstąpił od ustalenia zasadności i prawidłowości wyliczenia wysokości dochodzonego przez powoda roszczenia.

Stosownie do treści art. 496 k.p.c. Sąd Okręgowy uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 6 lutego 2017 r. w stosunku do pozwanej J. C. (1) i oddalił wobec niej powództwo w sprawie.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., tj. w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania. Na zasadzona kwotę składają się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 5.400 zł, ustalone w oparciu o § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015, poz. 1800 z zm.) oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Z takim rozstrzygnięciem nie zgodził się powód. W wywiedzionej apelacji zaskarżył wyrok Sądu I instancji w całości, zarzucając:

rażące naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, a także wyciągnięcie ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wniosków nielogicznych, sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym polegające na uznaniu, iż roszczenie Powoda jest niewymagalne, a samo powództwo przedwczesne, podczas gdy:

a. Porozumienie z dnia 1 kwietnia 2010 roku o restrukturyzacji zadłużenia wynikającego z Umowy (...) (do dnia 26/05/2008 oferowanej pod nazwą (...)) nr (...) z dnia 27 listopada 2007 roku uległo rozwiązaniu z dniem śmierci J. C. (2), tj. (...) roku,

b. na wypadek uznania, iż Porozumienie z dnia 1 kwietnia 2010 roku o restrukturyzacji zadłużenia wynikającego z Umowy (...) (do dnia 26/05/2008 oferowanej pod nazwą (...)) nr (...) z dnia 27 listopada 2007 roku nie uległo rozwiązaniu z dniem śmierci J. C. (2), tj. (...) roku, to wymagalne było roszczenie wynikające z rat od 1 do 92, których termin płatności przypadał do dnia 12 stycznia 2017 roku;

c. nawet w przypadku braku wypowiedzenia umowy przez powoda przed wytoczeniem procesu, poprzez czynności konkludentne w postaci wytoczenia powództwa umowa wiążąca strony została wypowiedziana, a tym samym pozew wniesiony w niniejszej sprawie wywołał skutki materialnoprawne w zakresie wypowiedzenia umowy pozwanej.

Podnosząc powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powoda kosztów procesu za I instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych oraz kwoty 17,00 zł uiszczonej tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa; a także o zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych.

Dodatkowo wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z Regulaminu kredytowania przedsiębiorców w (...), obowiązującego w dniu śmierci J. C. (2), na okoliczność, iż Porozumienie z dnia 1 kwietnia 2010 roku o restrukturyzacji zadłużenia wynikającego z Umowy (...) (do dnia 26/05/2008 oferowanej pod nazwą (...)) ni- (...) z dnia 27 listopada 2007 roku zostało rozwiązane z dniem śmierci J. C. (2), tj. (...) roku, podkreślając, iż potrzeba powołania powyższego dowodu wynika dopiero w związku z uzasadnieniem przez Sąd I instancji podstawy do oddalenia wyroku w niniejszej sprawie, nadto Pozwany był przekonany, iż dowody powołane w toku postępowania przed Sądem I instancji są wystarczające do uwzględnienia jej twierdzeń faktycznych.

W uzasadnieniu apelujący szerzej uzasadnił podniesione zarzuty, zwracając szczególną uwagę, że zgodnie z Regulaminem kredytowania przedsiębiorców w (...), obowiązującym w dniu śmierci J. C. (2), umowa ulega

rozwiązaniu między innymi w przypadku śmierci osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą będącej jedynym Kredytobiorcą.

Nadto podkreślił, że na wezwanie spadkobierców J. C. (2) do zapłaty nieuregulowanych należności wynikających z zawartej z J. C. (2) umowy restrukturyzacyjnej pozwany T. C. oświadczył, iż nie uchyla się od odpowiedzialności za zobowiązania wchodzące w skład spadku po ojcu i wyraził gotowość do zawarcia porozumienia w sprawie warunków i terminów spłaty.

Nadto na ponowne wezwanie T. C., J. C. (1) oraz A. C. zarówno T. C., jak i J. C. (1) w piśmie z dnia 13 maja 2015 roku oświadczyli, iż nie uchylają się od spłaty długu wchodzącego w skład spadku po zmarłym J. C. (2), jednocześnie podkreślając, iż odpowiedzialność T. C. i J. C. (1) za dług jest niekwestionowana. Ponadto ww. spadkobiercy wyrazili wolę zawarcia z Powodem ugody w celu uniknięcia prowadzenia postępowania sądowego oraz zapewnienia dobrowolnego spełnienia świadczenia na rzecz Banku przez T. C. i J. C. (1) na wspólnie ustalonych warunkach.

Apelujący podkreślił, że bieg przedawnienia przerywa uznanie roszczenia przez zobowiązanego.

Roszczenie Powoda stało się wymagalne z dniem 9 września 2012 roku (w dniu następnym po śmierci J. C. (2)), zaś w dniach doręczenia pełnomocnikowi Powoda pism pełnomocnika Pozwanej nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia roszczenia wskutek niewłaściwego uznania długu.

Dodatkowo apelujący podkreślił, że uznanie niewłaściwe nie musi precyzować wysokości ani podstawy prawnej roszczenia.

Pozwana w pismach z dnia 13 maja 2015 roku oraz 9 lipca 2015 roku uznała dług, zaś trudności finansowe, jak i inne okoliczności osobiste nie mają wpływu na zasadność świadczenia i nie mogą zwalniać Pozwanej z obowiązku spełnienia świadczenia.

Na wypadek oddalenia przez Sąd II instancji wniosku Powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z Regulaminu kredytowania przedsiębiorców w (...), obowiązującego w dniu śmierci J. C. (2), na okoliczność, iż Porozumienie z dnia 1 kwietnia 2010 roku o restrukturyzacji zadłużenia wynikającego z Umowy (...) (do dnia 26/05/2008 oferowanej pod nazwą (...)) nr (...) z dnia 27 listopada 2007 roku zostało rozwiązane z dniem śmierci J. C. (2), tj. (...) roku, a w konsekwencji uznania, że Porozumienie nie uległo rozwiązaniu z dniem śmierci Kredytobiorcy, jak również Powód nie wypowiedział Porozumienia Pozwanej, apelujący podkreślił, że Pozwana wstąpiła w prawa i obowiązki pożyczkobiorcy - J. C. (2), zgodnie z art. 922 § 1 k.c., który stanowi, że prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów księgi czwartej kodeksu cywilnego.

Zgodnie z §2 ust. 1 Porozumienia, strony ustaliły okres spłaty ostatecznej Kwoty Restukturyzacyjni wraz z odsetkami, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, na 120 miesięcy licząc od dnia wejścia w życie Porozumienia. Raty były płatne do 3-go dnia każdego miesiąca, począwszy od 3 czerwca 2010 roku. Wysokość rat od 1 do 118 wynosiła 1680,46 zł. Rata nr 119 wynosi 1679,54 zł a termin jej płatności przypada na dzień 3 kwietnia 2020 roku.

Przyjmując, że każda z rat pożyczki staje się wymagalna z dniem następującym po dniu jej płatności, to należy wskazać, iż na dzień orzekania wymagalne stały się raty od 1 do 92. Przy czym raty od 1 do 28 (z terminem płatności do 3.09.2012) zostały w całości spłacone przez kredytobiorcę. Ponadto od dnia 02.10.2012 r. do 01.02.2017 r. odnotowano wpłaty w łącznej kwocie 44611,50 zł, które w całości pokryły raty kapitałowo odsetkowe od 29 do 54 (termin płatności do 03.11.2014) oraz pokryły ratę 55 do kwoty 919,60 zł.

W związku z powyższym na dzień 12 stycznia 2018 roku wymagalne były raty kapitałowo-odsetkowe od 55 do 92 na łączną kwotę 62.937,88 zł i w tym zakresie- w ocenie apelującego Sąd I instancji winien powództwo uwzględnić.

Apelujący podkreślił, że nawet w przypadku braku wypowiedzenia umowy przez powoda przed wytoczeniem procesu, poprzez czynności konkludentne w postaci wytoczenia powództwa umowa wiążąca strony została wypowiedziana

W odpowiedzi na apelację pozwana J. C. (1) wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed sądem II instancji według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że w jej ocenie wyrok wydany przez Sąd I instancji odpowiada prawu, zaś zarzuty apelacji nie mogą wpłynąć na zmianę oceny prawidłowości orzeczenia Sądu Okręgowego. W szczególności, zarzut braku wszechstronnego rozważenia przez Sąd materiału dowodowego na okoliczność wymagalności roszczenia, w kontekście niezłożenia przez powódkę w toku procesu jedynego dokumentu jakim dysponowała na okoliczność tejże wymagalności i przedłożenia go dopiero przy apelacji, nie może stanowić podstawy dla uwzględnienia stanowiska powódki.

Powódka nie podjęła żadnej próby dowodzenia wymagalności roszczenia, pomimo zarzutów prezentowanych przez pozwaną w tym przedmiocie od początku procesu. Nawet gdyby uznać, że roszczenie jest wymagalne od śmierci J. C. (2) to uległo ono przedawnieniu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki okazała się co do zasady słuszna i skutkowałą koniecznością zmiany wyroku Sądu I instancji, choć nie wszystkie zarzuty podniesione w apelacji okazały się zasadne.

W ocenie Sądu odwoławczego w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny choć w istocie nie całościowo prawidłowo rozważył zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny wskazuje, że pominął wnioski dowodowe zawnioskowane przez powódkę na etapie postępowania apelacyjnego. Zgodnie z dyspozycją art. 381 k.p.c. Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem I instancji, chyba, że potrzeba powołania się na nie wynika później. Wbrew stanowisku powoda powódka już na etapie wytoczenia powództwa, a najpóźniej po doręczeniu zarzutów od nakazu zapłaty winna odnieść się do kwestii dotyczących rozwiązania z chwilą śmierci J. C. (2) Porozumienia z dnia 1 kwietnia 2010r. o restrukturyzacji. Podkreślenia bowiem wymaga, że już w zarzutach od nakazu zapłaty pozwana J. C. (1) podnosiła brak wykazania przez powódkę zarówno wymagalności jak i wysokości roszczenia (k. 61). Tymczasem powód w piśmie procesowym z dnia 31 października 2017r. w ogóle nie podjął kwestii związanej z rozwiązaniem zawartego przez spadkodawcę J. C. (2) porozumienia, wskazując jedynie na kwestie dotyczące przejścia na spadkobierców praw i obowiązków wynikających ze stosunków zobowiązaniowych, których podmiotem był spadkodawca, w tym z zawartego przez J. C. (2) porozumienia o restrukturyzacji. W tym zakresie przedstawienie dopiero na etapie postępowania apelacyjnego dowodów mających wykazać, że z chwilą śmierci J. C. (2) doszło do rozwiązania porozumienia z dnia 1 kwietnia 2010r. jest spóźnione i w konsekwencji dowód ten Sąd Apelacyjny pominął. W konsekwencji zarzut apelacji zawarty w punkcie 1a apelacji nie mógł być uznany za zasadny.

Niemniej pozostałe zarzuty apelacyjne doprowadziły do zmiany rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Skoro powód w dniu 8 września 2014r. wezwał spadkobierców J. C. (2), w tym pozwaną do zapłaty nieuregulowanych należności wynikających z zawartej z J. C. (2) umowy restrukturyzacyjnej i w konsekwencji wytoczył niniejsze powództwo, które do sądu wpłynęło w dniu 12 stycznia 2017r., to tym samym na datę wytoczenia powództwa wymagalne były raty od 1-92, których termin płatności przypadał przed dniem 12 stycznia 2017r. Istotnie zgodnie z dyspozycją art. 922 § 1 k.c. prawa i obowiązki zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów księgi czwartej kodeksu cywilnego. Sama powódka podnosi w apelacji, że z zasady następstwo to zapewnia kontynuowanie stosunków majątkowych osoby fizycznej po jej śmierci. Z tym argumentem Sąd Apelacyjny w całości się zgadza.

Analiza zawartego przez J. C. (2) (spadkodawcę) Porozumienia z dnia 1 kwietnia 2010r. , o którym począwszy od dnia 7 kwietnia 2010r. pozwana J. C. (1) jako małżonka J. C. (2) miała wiedzę, bowiem tego dnia wyraziła zgodę na zawarcie przez jej męża powyższego porozumienia (k. 292-295) wskazuje, że z jego wynika zarówno kwota kapitału

kredytu (115.582,53 zł) , wymagalne odsetki (3.633,58 zł) jak i inne opłaty. Nadto J. C. (2) oświadczył w powyższym porozumieniu, że uznaje roszczenie Banku z tytułu Umowy co do zasady oraz co do wysokości zadłużenia określonego w § 1 ust. 1 (§ 1 porozumienia). Wreszcie jak wynika z § 2 strony (J. C. (2) oraz Bank, za zgodą J. C. (1)), ustaliły okres spłaty Ostatecznej Kwoty Restrukturyzacji wraz z odsetkami na 120 miesięcy licząc od dnia wejścia w życie Porozumienia. W zakresie wypowiedzenia powyższego Porozumienia jak wynika z § 8 może ono zostać rozwiązane przez bank bez wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym we wszystkich przypadkach wskazanych w regulaminie jako powody wypowiedzania umów przez Bank a także w przypadkach wskazanych w ust. 1 a i b § 8 Porozumienia. Jednocześnie strony wskazały, że oświadczenie o rozwiązaniu niniejszego porozumienia dokonywane jest na piśmie i wysyłane listem poleconym lub pocztą kurierską za zwrotnym poświadczeniem odbioru (§ 8 ust. 2 Porozumienia).

Z powyższych uregulowań w ocenie Sądu Apelacyjnego nie sposób wyprowadzić wniosku o rozwiązaniu Porozumienia z chwilą śmierci J. C. (2), zaś uregulowania zawarte w Regulaminie kredytowania, do którego odwołuje się Porozumienie nie zostało we właściwym czasie przedstawione przez powoda jako dowód w sprawie. Powyższe uregulowania prowadzą do wniosku, że nie sposób samego wniesienia pozwu potraktować jako wypowiedzenie Porozumienia. Analiza uzasadnienia pozwu prowadzi do wniosku, że w istocie pozew dotyczy żądania zapłaty wymagalnych na datę jego wniesienia rat. Dostrzega powyższe również powódka podnosząc w apelacji, że na wypadek nie uwzględnienia na etapie postępowania apelacyjnego wniosku o dopuszczenie dowodu z Regulaminu kredytowania, przy przyjęciu, że pozwana jako spadkobierca wstąpiła w prawa i obowiązki zmarłego pożyczkobiorcy J. C. (2) skoro - co wynika z § 3 ust. 1 pkt 2 Porozumienia raty były płatne do 3. dnia każdego miesiąca, zatem każda z rat pożyczki staje się wymagalna z dniem następującym po dniu jej płatności, tym samym raty od 1 do 92 na dzień orzekania stały się wymagalne. Dodatkowo Sąd Apelacyjny zauważa, że dowodami dołączonymi przez powoda, w wykonaniu zobowiązania Sądu Okręgowego i ostatecznie dopuszczonymi jako dowód w sprawie (k. 305) uruchomienie restrukturyzacji nastąpiło w dniu 30 kwietnia 2010r., przy czym kwota restrukturyzowana wynosiła 117.306,68 zł (k. 283), nadto powód wyjaśnił, że spłaty dokonywane przez J. C. (2) do daty jego śmierci były księgowane w pierwszej kolejności na poczet spłaty odsetek oraz na poczet spłaty opłat i prowizji naliczanych za nieterminową spłatę (co również wynika z zestawienia na karcie 283 akt – wpłaty pod pozycjami od 1-90 Historii spłaty kredytu w okresie od 1 kwietnia 2010 roku do 1 lutego 2017r. – k. 271-273). Po dacie śmierci J. C. (2) dokonywane wpłaty były księgowane na kapitał zadłużenia, co również wynika z powyższej historii spłaty (wpłaty pod pozycją 91-120 - k. 273-275). Z powyższej historii Sąd Okręgowy na rozprawie w dniu 9 stycznia 2018 r. dopuścił dowód, zatem brak podstaw do przyjęcia – jak wskazał Sąd I instancji, że powódka na etapie postępowania przed Sądem I instancji nie wykazała w żadnym zakresie wysokości zadłużenia. Przeciwnie skoro kwota restrukturyzacji na dzień 30 kwietnia 2010r. wynika z Historii transakcji na rachunku w okresie od 29 listopada 2007r. do 30 kwietnia 2010r. (k. 283) i dokonywane wpłaty wynikają również z przedstawionych historii transakcji w całościowym okresie od 29 listopada 2007r. do 1 lutego 2017r. (k. 271- 283) tym samym w oparciu o powyższe dowody możliwym jest przyjęcie, że wskazane przez powódkę w apelacji wyliczenie, że do zapłaty na dzień 12 stycznia 2018r. (dzień wniesienia pozwu) pozostała kwota 62.937,88 zł . Co prawda z wyliczeń Sądu odjęcie od kwoty restrukturyzowanej wpłat wynikających z przywołanych historii transakcji daje kwotę wyższą niż wskazana przez powoda w apelacji, bowiem 66.106,24 zł (117.306,68zł minus suma kwot wskazanych w rozliczeniu z dnia 30 kwietnia 2010r. już po wskazaniu kwoty restrukturyzacji (k. 283) oraz minus suma kwot wskazanych w rozliczeniu za okres od 1 kwietnia 2010r. do 1 lutego 2017r. (k. 271-275) , przy czym Sąd Apelacyjny całość wpłat odejmuje od kwoty restrukturyzacji). Skoro jednak sama powódka w apelacji wylicza w powyższym zakresie należność na kwotę 62.937,88 zł to ostatecznie w ocenie Sądu Apelacyjnego taką kwotę w oparciu od dyspozycję art. 322 k.p.c. należy zasądzić od pozwanej jako spadkobierczyni zmarłego J. C. (2) z ustawowymi odsetkami od dnia wydania wyroku przez Sad I instancji zgodnie dyspozycją art. 481 k.c. w związku z art. 355 k.c. skoro powódka wymagalność roszczenia wykazywała w toku postępowania przed Sądem I instancji, ostateczne zaś dowody związane z dokonywanymi wpłatami przedstawiła na dzień zamknięcia rozprawy, to w konsekwencji odsetki za opóźnienie winny być zasądzone począwszy od daty wydania wyroku przez Sąd I instancji (powódka wcześniej nie naprowadziła możliwości zweryfikowania sposobu zaksięgowania wpłacanych kwot).

W konsekwencji zarzut naruszenia prawa procesowego poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w niniejszej sprawie w zakresie wyżej omówionym okazał się zasadny. Sąd Apelacyjny miał na uwadze,

że pozwana ostatecznie w zakresie dowodów dopuszczonych na rozprawie w dniu 9 stycznia 2018r. (k. 305) nie wniosła zastrzeżenia do protokołu, tym samym Sąd Apelacyjny oceniał wiarygodność powyższych dowodów i w istocie w oparciu o nie dokonał weryfikacji stanowiska powoda zaprezentowanego w apelacji w kontekście wywiedzionych zarzutów.

Stwierdzić w dalszej kolejności należy, że w zakresie twierdzeń pozwanej podnoszonych w toku postępowania przed Sądem I instancji wskazać należy, że w istocie w ocenie Sądu Apelacyjnego pozwana poprzez swojego pełnomocnika adwokat B. K. dokonała uznania długu. Zauważyć należy, że pełnomocnictwo udzielone przez pozwaną, a znajdujące się w aktach sprawy na karcie 49 w istocie jest zarówno pełnomocnictwem materialnym jak i procesowym. O tym, że w istocie pozwana upoważniła swojego pełnomocnika również do podejmowania czynności w rozumieniu przepisów prawa materialnego, świadczy okoliczność zapisu udzielenia szerokiego pełnomocnictwa to jest z jednej strony do reprezentowania pozwanej przed powodowym Bankiem jako spadkobiercy J. C. (2) we wszystkich sprawach związanych ze zobowiązaniami wobec Banku wchodzącymi w skład spadku po J. C. (2) (pełnomocnictwo materialne), włącznie z prawem do występowania w postępowaniach sądowych (pełnomocnictwo procesowe). W konsekwencji takiego upoważnienia słuszna jest argumentacja powódki, że w istocie pismem z dnia 13 maja 2015r. (k. 50), jak i pismem z dnia 9 lipca 2015r. (k.231) pełnomocnik pozwanej adwokat B. K. w odpowiedzi na wezwanie powoda z dnia 29 kwietnia 2015r. i w odpowiedzi na pismo z dnia 5 czerwca 2015r., nadto z powołaniem się na wcześniejszą korespondencję kierowaną przez T. C. we wrześniu i październiku 2014r. oraz w oparciu o ustalenia telefoniczne dokonywane przez T. C. w sprawie zobowiązania objętego wezwaniem do zapłaty w imieniu pozwanej jej umocowany pełnomocnik oświadczyła, że pozwana nie uchyla się od spłaty wchodzącego w skład spadku długu wobec Banku. W piśmie podkreślono, że odpowiedzialność pozwanej za dług jest niekwestionowana i jednocześnie zwrócono się z prośbą o rozważenie zawarcia ugody z Bankiem w przedmiocie spłaty zobowiązania. Jednocześnie wbrew stanowisku pozwanej z powyższego pisma wprost wynika, że korespondencja zawierająca wezwanie do zapłaty dotarła do pozwanej w dniu 12 maja 2015r. (k. 510). Przywołane powyższe pismo nie może być traktowane inaczej niż uznanie długu. Co do kwoty uznania, skoro w istocie w treści pisma odwołano się do konkretnego wezwania do zapłaty, a nadto wynika, z niego, że pełnomocnik udzielając odpowiedzi w imieniu pozwanej ma na uwadze również ustalenia czynione przez T. C., to nie sposób potraktować tego pisma inaczej jak uznania długu. Powyższego nie zmienia fakt, że uznanie długu co do zasady nie konstytuuje odrębnego od długu, abstrakcyjnego zobowiązania i w tym sensie nie zamyka drogi dłużnikowi do podnoszenia zarzutów przeciwko istnieniu lub wysokości wierzytelności wynikającej ze stosunku podstawowego. Takie jednak zarzuty pozwana podniosła, niemniej jak wynika z ostatecznie przeprowadzonych przez Sąd I instancji dowodów a omówionych szeroko powyżej, przy uwzględnieniu aktualnego stanowiska apelującego w zakresie kwoty pozostałej do spłaty, nie sposób wywieść, aby pozwana w żadnym zakresie, również w zakresie przedstawionym przez powódkę w apelacji miała nie ponosić odpowiedzialności za długi spadkodawcy.

Aby kwalifikować dane oświadczenie wiedzy za przejaw uznania niewłaściwego ze skutkami z art. 123 § 1 pkt 2 k.c. należy ustalić, czy w konkretnych okolicznościach zachowanie zobowiązanego, interpretowane zgodnie z powszechnie obowiązującymi regułami znaczeniowymi, mogło uzasadniać przekonanie osoby uprawnionej (tu powódki), iż zobowiązany (tu pozwana) jest świadom swojego obowiązku, a w konsekwencji czy mogło uzasadniać oczekiwanie uprawnionego, że świadczenie zostanie spełnione. Tym samym prawidłowo powód w toku postępowania podnosił, że w istocie doszło do uznania niewłaściwego. Co do zasady uznanie niewłaściwe jest to zachowanie dłużnika wobec wierzyciela, z którego jednoznacznie wynika przeświadczenie o istnieniu roszczenia. A nadto co niezwykle istotne, z którym ustawa łączy skutek prawny w postaci przerwania biegu przedawnienia. Mimo sporów co do natury uznania niewłaściwego i wysuwania z jednej strony poglądów, że jest to albo oświadczenie woli, albo oświadczenie wiedzy, które skutek prawny w postaci przerwania przedawnienia wywołuje niezależnie od woli dłużnika i świadomości jego wystąpienia. Za tym drugim poglądem opowiada się Sąd Apelacyjny. Co do zasady aby zachowanie dłużnika mogło być zakwalifikowane jako uznanie niewłaściwe, musi być jednoznaczne, podjęte przez dłużnika wobec uprawnionego, jego pełnomocnika lub przedstawiciela i nie może być cofnięte lub odwołane (por. art. 60, 61 k.c. w zw. z art. 65¹ k.c.). Uznanie niewłaściwe jest jednostronnym oświadczeniem dłużnika skierowanym do oznaczonego adresata, dlatego jest skuteczne, gdy wierzyciel mógł poznać o nim wiadomość (por. art. 61, 65¹ k.c.). Nadto uznanie niewłaściwe nie musi

precyzować wysokości ani podstawy prawnej roszczenia. Pozwana poprzez swego pełnomocnika zarówno w piśmie z dnia 13 maja 2015r. (k. 50) jak i w piśmie z dnia 9 lipca 2015r. (k. 231) uznała dług wobec Banku.

W konsekwencji w ocenie Sądu Apelacyjnego pozwana dokonała niewłaściwego uznania długu wobec Banku, tym samym zaistniała przesłanka do zastosowania dyspozycji art. art. 123 § 1 pkt 2 k.c. i przyjęcia, że nie doszło do przedawnienia roszczenia w rozumieniu dyspozycji art. 120 § 1 k.c. Zgodnie zaś z art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Do przerwy – wskutek uznania do szło przed upływem trzyletniego okresu od chwili śmierci spadkodawcy, czyli przed 11 marca 2016r. (postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku zostało wydane w dniu 11 marca 2013r. zatem trzyletni termin przedawnienia upływał z dniem 11 marca 2016r., a przerwa miała miejsce w maju 2015r. (pismo z dna 13 maja 2015r. – k. 50).

Z tych względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie I sentencji, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art.391 k.p.c. przy odpowiednim zastosowaniu art. 496 k.p.c. orzeczono jak w punkcie I.1. wyroku. W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu w postępowaniu przed Sądem I instancji orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 k.p.c. i przy uwzględnieniu art. 496 k.p.c. Powódka na etapie wniesienia pozwu w postępowaniu nakazowym uiściła opłatę w wysokości 1.121 zł oraz uwzględniając należne koszty zastępstwa procesowego aktualnych na dzień wydawania nakazu zapłaty, to jest na dzień 6 lutego 2017r. od wartości przedmiotu sporu określonej w pozwie stawki wynoszą 5.400 zł plus 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa , zatem razem daje nam to kwotę 6.538zł. Ostatecznie powódka wygrała proces w 70% stąd do zapłaty na rzecz powódki pozostaje kwota 4.576,60 zł, o czym orzeczono w punkcie I.2.

O kosztach postępowania apelacyjnego, tożsamych z kosztami zastępstwa procesowego powódki w tym postępowaniu 75% z kwoty 5.400 zł to jest 4.050 zł) oraz z poniesioną przez powoda opłatą od apelacji (4.409 zł) Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., ustalając wysokość wynagrodzenia jego pełnomocnika w wysokości stawki minimalnej, stosownie do dyspozycji § 6 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2016.1668.). Sąd Apelacyjny nie zastosował wobec pozwanej dyspozycji art. 102 k.p.c. i nie odstąpił od obciążenia jej kosztami procesu zarówno w postępowaniu przed Sądem i instancji jak i w postępowaniu apelacyjnym. Pozwana co prawda korzystała ze zwolnienia od kosztów sądowych w całości , niemniej zwolnienie od kosztów sądowych nie rozciąga się na zwrot kosztów poniesionych przez przeciwnika procesowego.

SSA H. Zarzeczna SSA A. Sołtyka SSA D. Rystał